

VERONICA MANOLE

Informații personale:

Adresă Facultatea de Litere, Str. Horea nr. 31, Cluj-Napoca, România, 400202.
E-mail veronica.manole@ubbcluj.ro
ORCID <https://orcid.org/0000-0002-6878-7925>
Google Scholar <https://scholar.google.com/citations?user=Ru2cs9cAAAAJ&hl>
Web of Science [AAU-3825-2020](https://www.webofscience.com/wos/author/uri/AAU-3825-2020)

Studii:

2015 Doctorat în Studii Portugheze, Braziliene și ale Africii lusofone, Universitatea Paris VIII, Conducător Prof. dr. Maria Helena Araújo Carreira; Distincție: Très honorable avec les félicitations du jury: <https://theses.fr/2015PA080076>
2018 Masterat European în Interpretare de Conferință (RO, EN, FR), Universitatea Babeș-Bolyai
2009 Masterat în Comunicare socială și relații publice, Universitatea Babeș-Bolyai
2007 Licență în Filologie portugheză și italiană, Universitatea din București
2003 Licență în Filologie română și engleză, Universitatea din București

Predare:

Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Litere

2017 – prezent Lector universitar. Discipline predate la licență: Morfologie; Sintaxa propoziției; Sintaxa frazei; Semantică lexicală; Pragmatică; Portugheză braziliană, Teoria și practica traducerii; Curs practic intensiv de limba portugheză (2021-2024); Proză scurtă (2021-2024); Portugheză economică (2022-2023); Curs practic/lexic (2022-2023); Discipline predate la masterat: Comunicare și practici discursive; Intercomprehenșiune romanică

2013 – 2017 Asistent universitar. Discipline predate: Cursuri facultative de limbă și civilizație portugheză.

2007 – 2013 Cadru didactic asociat. Discipline predate: Cursuri facultative de limbă portugheză.

Universitatea din București, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine

2007 Cadru didactic asociat. Disciplină predată: Curs practic de limba portugheză (A2).

Granturi de cercetare:

2023 – 2024 Director de grant UBB Starting Research „Translating Brazil through the Ideological Looking Glass”, contract 32862/20.06.2023, finanțat de Univ. Babeș-Bolyai (finanțare: 50.000 lei).

Publicații rezultate: 1. **Manole, V. (2024)** „A tradução na/da semiperiferia: a literatura brasileira na Roménia”. Revista Letras, 109 (1): 50-70. DOI: <https://doi.org/10.5380/rel.v109i1.95519> (WoS-ESCI); 2. **Manole, V. (2025)** “Ideologicamente falando: paratexto nas traduções romenas das obras realistas socialistas de Jorge Amado”, Transylvanian Review (WoS-AHCI), în curs de publicare în nr. 1/2025

2020 – 2022 Director de grant PD finanțat de UEFISCDI PN-III-P1-1.1-PD2019-0544, „Address forms in the historical pragmatics of romance languages: a Romanian-Portuguese comparative approach” <https://addressrom.granturi.ubbcluj.ro> (finanțare: 246.288 lei).

Publicații rezultate: 1. **Manole, V., (2023)** The Great Discursive Divide in Communist Romania, Language of the Revolution The Discourse of Anti-Communist Movements in the “Eastern Bloc” Countries: Case Studies, edited by Eugen Wohl and Elena Păcurar, Palgrave Macmillan, p. 47-66 ; 2. **Manole, V., (2023)** As formas de tratamento na expressão da intensidade afetiva no discurso epistolar amoroso em português europeu e romeno, Romania Contexta III. Excès et abus dans les langues romanes, edited by Cristiana Papahagi, Sanda-Valeria Moraru, Veronica Manole, Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, p. 77-88 Disponibil și în regim open access: <http://www.editura.ubbcluj.ro/bd/ebooks/pdf/3786.pdf> 3. **Manole, V. (2023)** Formas de tratamento em cartas abertas ao Presidente da República e ao Primeiro-Ministro, Revista Internacional em Língua Portuguesa, 44, 2023, 69-83, ISSN: 2182-4452 (print) and 2184-2043 (online); DOI: <https://doi.org/10.31492/2184-2043.RILP2023.44/pp.69-82> (ERIHPLUS) ; 4. **Manole, V. (2022)** “iscrevu esta carta so para bosemese saber”: a deixis social em cartas romenas e portuguesas da Grande Guerra, in Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Philologia, LXV, 4/2022, p. 437-452. ISSN (print): 1220-0484, ISSN (online): 2065-9652, ISSN-L: 1220-0484 (WoS-ESCI) ; 5. **Manole, V., (2021)** As formas de tratamento na abordagem multissistémica: uma nova proposta de análise, in Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Philologia, LXVI, 4, p. 81-94, in Studia Universitatis Babeș-Bolyai Philologia (WoS-ESCI).

2019 – 2022 Membru în grantul de cercetare și formare „ReACTMe: Research & Action and Training in Medical Interpreting”, finanțat de Erasmus+; Universități partenere: Universitatea Babeș-Bolyai, UMF Iuliu Hațieganu (România); Università di Bologna, Università degli Studi Internazionali di Roma (Italia);

Universidad San Jorge, Universidad de Murcia (Spania) (finanțare: 264.895 euro)
<http://reactme.net/home>

Publicație rezultată: 1. Foulquie Rubio, A. I., Cifola, D., **Manole, V.** (2024) „Suggestions for the Professionalization of Medical Interpreting in Spain, Italy and Romania”, in A. Nevado Llopis & A. I. Foulquie Rubio (eds) Medical Interpreting. Training the Professionals, Berlin Berlin/New York, Peter Lang, p. 103-126. ISBN 978-1-80079-321-7; Disponibil și în regim *open access*:
<https://www.peterlang.com/document/1323640>

Granturi pentru mobilități:

- 2024 Beneficiar al grantului de mobilitate pentru cercetători finanțat de UEFISCDI, cod PN-IV-P2-2.2-MC-2024-0321 „Portugheza braziliană vs. portugheza europeană: divergențe lexico-gramaticale” (Universidade Federal do Rio de Janeiro, Brazilia)
- 2017 Beneficiar al grantului de mobilitate pentru cercetători finanțat de UEFISCDI, cod PN-III-P1-1.1-MC-2017-0536 „L’implicite dans les langues romanes” (Universidade Aberta, Portugalia)

Proiecte de cercetare:

- 2019 – 2022 Membru în proiectul de cercetare „Istoria traducerilor în limba română”, director Prof. dr. Muguraș Constantinescu”, Univ. of Suceava, finanțat de Fondul pentru Situații Speciale (FSS) conform prevederilor O.M.E.N. nr. 3694/2019 și conform prevederilor O.M.E.N nr. 3132/2020.
<https://itlr.usv.ro/>.

Publicații rezultate: 1. **Manole, V.** (2022). subcapitolele: “Literatura portugheză” (p. 204-210); “Literatura braziliană” (p. 210-214); “Literatură portugheză de călătorii” (p. 784-785), in Muguraș Constantinescu, Daniel Dejica, Titela Vîlceanu (coord.) O istorie a traducerilor în limba română: (secolul al XX-lea), 2nd volume, București: Editura Academiei Române. ISBN 978-973-27-3693-7 ; 2. **Manole, V.** (2021). subcapitolele: “Instituții portugheze și braziliene care au finanțat traduceri” (p. 311); “Micaela Ghișescu” (p. 426-429); “Literatură medievală portugheză” (p. 969-972); “Lusiada, de Luís Vaz de Camões, traducere de Aurel Covaci” (p. 972-973); “Statutul traducătorului și al interpretului. Legislația românească în materie de traducere și interpretare” (cu Alina Pelea) (p. 274-283), in Muguraș Constantinescu, Daniel Dejica, Titela Vîlceanu (coord.) O istorie a traducerilor în limba română: (secolul al XX-lea), 1st volume, București: Editura Academiei Române. ISBN 978-973-27-3438-4.

Granturi instituționale:

- 2020 – prezent Membru în diferite granturi instituționale acordate publicației Studia Universitatis Babeș-Bolyai Philologia (indexată WoS-ESCI)
- 2017 – prezent Membru în diferite granturi instituționale de asigurare a calității Masteratului European de Interpretare de Conferință finanțate de Parlamentul European: EP05/2022-2023, EP08/2020-2021, EP06-2019-2020, EP04/2017-2018, Comisia Europeană: SCIC.B.1.001(2023)8383358, SCIC.B1(2021)6054669, SCIC.B1(2018)4733309
- 2012 – 2023 Expert în trei proiecte instituționale de predare a limbii române ca L1 sau L2 coordonate de Prof. dr. Elena Platon: POSDRU/157/1.3/S/133900; POSDRU/87/1.3/S/63909, POCU 152864
- 2014 – 2015 Expert proiect POSDRU 134774 IUMA – Îmbunătățirea interacțiunii universității cu mediul de afaceri

Burse: Bursă acordată de Direcția Generală Interpretare, Comisia Europeană (2017), Bursă de cercetare acordată de Associação Internacional dos Lusitanitas (Februarie 2013), Bursă de cercetare acordată de Universitatea din São Paulo (2012), Bursă acordată de Institutul Camões (2007), Bursă acordată de Universitatea din Milano (2005).

Premii: Premiu pentru Excelență Didactică acordat de Universitatea Babeș-Bolyai (2022)
Premiu PRECIȘI pentru articole științifice acordat de UEFISCDI (2017)

Membru în comitete editoriale: Studia Universitas Babeș-Bolyai Philologia

Evaluare colegială: Reviste: Labor Histórico (Universidade Federal do Rio de Janeiro, Brazilia); Linha D’Água (Universidade de São Paulo, Brazilia), Linguarum Arena (Universidade do Porto, Portugalia); Estudios Románicos (Universidad de Murcia, Spania); Revista Internacional em Língua Portuguesa, (Associação das Universidades em Língua Portuguesa, Portugalia); Comunicação e sociedade (Universidade do Minho, Portugalia); Diacrítica (Universidade do Minho, Portugalia); Studii de lingvistică (Universitatea din Oradea, România); **Volume:** Populismos e suas linguagens, Portugalia; **Conferințe:** Inovação e Tecnologia no Ensino de Línguas 2023, LSP 2022 Shaping knowledge through language, Portugalia, Diproling2019, Brazilia, **Edituri:** Editura Universității din București

Organizare de conferințe științifice: Romania Contexta IV (2024), Romania Contexta III (2022), Romania Contexta II (2019), Romania Contexta I (2017), ORAL2016 langues romanes. Corpus, genres, niveaux d'analyse (2016), Discours en presence: homage offerts à Liana Pop (2015), L'ORAL: formes émergentes, corpus, modélisations (2013)

Conferințe invitate: Plenare: conferința “Tradição e inovação na cultura portuguesa. 50 anos de estudos lusófonos na Roménia” (Universitatea din București, 2024), colocviul VariaR3 (Universitatea din Montpellier, 2023), **conferințe și prelegeri:** Universidade Federal da Bahia (2024), Universidade de Brasília (2024), Universidade Federal do Rio de Janeiro (2024, 2023), Universidade do Porto (2023, 2020, 2013), Instituto Politécnico de Macau (2023), Università di Torino (2023), Università di Firenze (2023), Università di Pisa (2021), Universitatea din București (2018), Universitatea de Vest (2018), Universidade de São Paulo (2012), Universidade Federal do Paraná (2012).

Membru în comisii de susținere a tezelor de doctorat: Universidade NOVA de Lisboa (ian. 2023)

Membru în asociații profesionale: Associação Portuguesa de Linguística (APL); Associação Brasileira de Linguística (ABRALIN); Société de Linguistique Romane (SLR); Asociația de Studii Iberoromanice din România (ASIR).

10 PUBLICAȚII REPREZENTATIVE

1. **Manole, V. (2024)** „A tradução na/da semiperiferia: a literatura brasileira na Roménia”. Revista Letras, 109 (1): 50-70. DOI: <https://doi.org/10.5380/rel.v109i1.95519> (WoS-ESCI)
2. Benavente Ferrera, S., Calvo del Olmo, F., Frisan, E. H., **Manole, V.**, Rocha da Cunha, K. M., Shereen, H. (2024), Voyage en langues romanes, Paris, Didier, 216 p. ISBN: 978-2-278-10661-5
3. Ana Isabel Foulquie Rubio, Donatella Cifola, **Veronica Manole** „Suggestions for the Professionalization of Medical Interpreting in Spain, Italy and Romania”. In Almudena Nevado Llopis & Ana Isabel Foulquie Rubio (eds) Medical Interpreting. Training the Professionals, Berlin/New York, Peter Lang, p. 103-126. ISBN 9781800793217
4. **Manole, V. (2023)**. “The Great Discursive Divide in Communist Romania”. In E. Wohl & E. Păcurar (eds) Language of the Revolution. The Discourse of Anti-Communist Movements in the “Eastern Bloc” Countries: Case Studies. London/New York: Palgrave Macmillan, p. 47-66. ISBN: 978-3-031-37177-6
5. Benavente Ferrera, S., Calvo del Olmo, F., Frisan, E. H., **Manole, V.**, Rocha da Cunha, K. M., Shereen, H. (2022). PanromanIC, Manuale di intercomprensione tra lingue romanze, Zanichelli, Bologna, 208p.
6. Pop L., **Manole, M. (2020)**. “Les marqueurs déictiques à l'oral: perspective contrastive roumain-français-portugais”. I. M. Duarte & R. Ponce de León, Marcadores discursivos. O português como referência contrastiva. Berlin/New York, Peter Lang: 293-310.
7. **Manole, V. (2020)**. O debate parlamentar em português (Portugal, Brasil) e romeno: análise pragmático-discursiva, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2020, 443p.
8. **Manole, V. (2017)**. “Chapitre 11. A construção discursiva da imagem de si e do(s) outro(s) em contexto de intercompreensão: nós e vocês na plataforma Galapro”. C. Degache & S. Garbarino (eds) Itinéraires pédagogiques de l'alternance des langues. L'intercompréhension. UGA Éditions (ELLUG) - Université Grenoble Alpes: 229-244.
9. Roboredo Seara, I. **Manole, V. (2016)**. “Insult and the construction of other's identity: remarks on Portuguese political discourse”, Revue Roumaine de Linguistique LXI (3): 301-318, (WoS-AHCI)
10. **Manole, V. (2012)**. “Forms of address in written business discourse in Brazilian Portuguese and Romanian”. S. Măda and R. Săftoiu (eds) Professional Communication Across Languages and Cultures. John Benjamins. Amsterdam/New York: 265-280.

LISTA DE PUBLICAȚII

Teză de doctorat:

1. **Manole, V. (2015)** O debate parlamentar em português (Portugal, Brasil) e romeno: abordagem pragmático-discursiva, Université Paris 8, 434 p.

Publicată: **Manole, V. (2020)** O debate parlamentar em português (Portugal, Brasil) e romeno: análise pragmático-discursiva, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 443 p. ISBN 978-606-17-1511-4

Capitole:

1. Foulquie Rubio, A. I., Cifola, D., **Manole, V. (2024)** „Suggestions for the Professionalization of Medical Interpreting in Spain, Italy and Romania”, in A. Nevado Llopis & A. I. Foulquie Rubio (eds) Medical Interpreting. Training the Professionals, Berlin Berlin/New York, Peter Lang, p. 103-126. ISBN 978-1-80079-321-7
2. **Manole, V. (2017)**. “Chapitre 11. A construção discursiva da imagem de si e do(s) outro(s) em contexto de intercompreensão: nós e vocês na plataforma Galapro”. Christian Degache & Sandra Garbarino (eds) Itinéraires pédagogiques de l’alternance des langues. L’intercompréhension. UGA Éditions (ELLUG) - Université Grenoble Alpes: 229-244. ISBN-10 2377470157. ISBN-13 9782377470150

Volume și numere tematice editate:

1. Galindo, C., **Manole, V. (2024)**, Revista Letras, A tradução ex-cêntrica, 109 (1), Universidade Federal do Paraná, 223p. <https://revistas.ufpr.br/letras/issue/view/3729/1064> (WoS-ESCI)
2. Papahagi, C., Moraru, S., **Manole, V. (2023)** Romania Contexta III: Excès et abus dans les langues romanes. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 287p. ISBN 978-606-37-1887-8 (CNCS A)
3. **Manole, V. și Moraru, S. (2021)**, Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Philologia, LXIV, 4, 2021, 403 p. (WoS-ESCI)
4. Papahagi, C., **Manole, V. (2018)** Romania Contexta I: Autoritate și auctorialitate în discurs. vol 2. Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 292p. ISBN 978-606-8694-83-2
5. Pop, L., **Manole, V.**, Zisman A. (2018), Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Philologia. LIX, 2, 2018, 295p.
6. **Manole, V. (2017)** Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Philologia, LXII, 4, 2017, 267 p. (WoS-ESCI)
7. Curea, C., Papahagi, C., Fekete, M., Moraru, S., **Manole, V. (2015)** Discours en présence. Hommage à Liana Pop, Presa Universitară Clujeană, Cluj, 474 p. ISBN 978-973-595-914-2. (CNCS A)
8. Pop, L., Curea, A., **Manole, V. (2014)** Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Philologia, LIX, 4, 2014, 213 p. (WoS-ESCI)

Manuale:

1. Benavente Ferrera, S., Calvo del Olmo, F., Frisan, E. H., **Manole, V.**, Rocha da Cunha, K. M., Shereen, H. (2024), Voyage en langues romanes, Paris, Didier, 216 p. ISBN: 978-2-278-10661-5
2. Benavente Ferrera, S., Calvo del Olmo, F., Frisan, E. H., **Manole, V.**, Rocha da Cunha, K. M., Shereen, H. (2022). PanromanIC, Manuale di intercomprensione tra lingue romanze, Zanichelli, Bologna, 208p. ISBN 9788808499837
3. **Manole, V. (2019)**. Português económico: manual para alunos de PLE, Nível C1. Editura Universității din București, 299 p., ISBN 978-606-16-1114-0.
4. Platon, E. (coord.), Lazar, A., **Manole, V.**, Varga, C. (2015). Evaluarea competențelor de comunicare orală în limba română – ciclul secundar, Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință. 382 p. ISBN 978-606-17-0693-8

Traduceri:

1. Omul nedumerit, de Mário de França Miranda SJ, traducere **V. Manole**, Editura Galaxia Gutenberg, Târgu Lăpuș, 2024, 126 p. ISBN 978-630-337-007-1.
2. Pedagogia autonomiei, de Paulo Freire, traducere **V. Manole**, Editura Alexandria, Suceava, 2023, 153 p. ISBN 978-606-8793-62-7.
3. Indice mediu de fericire, de David Machado, traducere **V. Manole**, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2022, 256 p. ISBN 978-606-17-1903-7.
4. Fernando Pessoa, o cvasi autobiografie, de José Cavalcanti Filho, traducere S. Popa, **V. Manole**, I. Vasile, C. Nuțu, Editura Eikon, Cluj, 2015, 766 p. ISBN 978-606-711-282-5. (Capitolul al 2-lea, pag. 215-431)
5. Formula lui Dumnezeu, de José Rodrigues dos Santos, traducere **V. Manole** Editura Paralela45, Pitești, 2009, 584 p. ISBN 9789734706778.

I.1. Articole publicate în reviste științifice indexate WoS, Scopus;

1. **Manole, V. (2024)** „A tradução na/da semiperiferia: a literatura brasileira na Roménia”. Revista Letras, 109 (1): 50-70. DOI: <https://doi.org/10.5380/rel.v109i1.95519> (WoS-ESCI)
2. **Manole, V. (2022)**. “«discrevu esta carta so para bosemese saber»: a deixis social em cartas romenas e portuguesas da Grande Guerra”. Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Philologia, LXV, 4, p. 437-452. DOI: <https://doi.org/10.24193/subbphilol.2022.4.22> (WoS-ESCI)
3. **Manole, V. (2021)**. “As formas de tratamento na abordagem multissistémica: um novo modelo teórico de análise”. Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Philologia, LXV, 4, p. 81-94. DOI: <https://doi.org/10.24193/subbphilol.2021.4.05> (WoS-ESCI)
4. Teletin, A., **Manole, V. (2020)**. “Formes nominales d’adresse au vocatif et l’expression des relations sociales en roumain, portugais et français”. Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Philologia, LXV, 4: 383-400. DOI: <https://doi.org/10.24193/subbphilol.2020.4.23> (WoS-ESCI)
5. **Manole, V. (2017)**. “Dificuldades dos falantes romenos na aprendizagem das formas de tratamento do português europeu”. Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Philologia, LXII, 4: 117-128. (WoS-ESCI)
6. Roboredo Seara, I., **Manole, V. (2016)**. “Insult and the construction of other’s identity: remarks on Portuguese political discourse”. Revue Roumaine de Linguistique, LXI, 3: 301-318. (WOS-AHCI)
7. **Manole, V. (2016)**. “O optativo em romeno e português: uma abordagem comparativa”. Dacoromania. XXI, 3: 226-240. (WoS-ESCI)
8. Torterat, F., Papahagi, C., **Manole, V.**, Ašić, T., Stanojević, V., Stanojčić, S. (2015). “Quelques représentations des dimensions macro-syntaxique et discursive dans les grammaires (langues romanes et slaves)”. Studii de lingvistică. 5: 15-50. (WoS-ESCI)

I.2 Recenzii

1. **Manole, V. (2024)**. „Johannes Kabatek and Albert Wall (eds.), Manual of Brazilian Portuguese Linguistics. MRL 21, Berlin/Boston: De Gruyter, 2022, 629 p.” Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Philologia, LXIX (1): 298-300. (WoS-ESCI)
2. **Manole, V. (2023)**. “Andra Vasilescu, Mihaela-Viorica Constantinescu, Gabriela Stoica, Jonathan Russell White (eds.) Exploring Discourse Practices in Romanian. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2020, 460 p.” Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Philologia, LXV (1): 343-346. (WoS-ESCI)
3. **Manole, V. (2020)**. “Maria Aldina Marques, Sérgio Guimarães de Sousa (orgs.), Linguagens de Poder, Edições Húmus, V. N. Famalicão, 2019, 294 p”. Studii de lingvistică. 10: 276-279. (WoS-ESCI)
4. **Manole, V. (2020)**. “Martin Hummel, Célia dos Santos Lopes (eds), Address in Portuguese and Spanish: Studies in Diachrony and Diachronic Reconstruction, Berlin-Boston, De Gruyter, 2020, 478 p”. Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Philologia. LXV (4): 463-466. (WoS-ESCI)
5. **Manole, V. (2014)**. “Maria Helena Araújo Carreira & Andreea Teletin, Les rapports entre l’oral et l’écrit dans les langues romanes, Université Paris 8, Vincennes Saint-Denis, Paris”. Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Philologia. LIX (4): 204-208. (WoS-ESCI)

II.1. Articole publicate în reviste științifice indexate ERIH Plus, EBSCO

1. **Manole, V. (2023)** „Algumas reflexões sobre a intercompreensão românica no ensino do PLE”. Orientes do Português, (5), 97-109 ISSN 2707-3122 doi: <https://doi.org/10.21747/27073130/ori5a6> (EBSCO)
2. **Manole, V. (2023)**. “Formas de tratamento em cartas abertas ao Presidente da República e ao Primeiro Ministro”. In Revista Internacional em Língua Portuguesa. 44: 69-82. DOI: <https://doi.org/10.31492/2184-2043.RILP2023.44/p.69-82> (ERIHPLUS)
3. **Manole, V. (2017)**. “A intervenção da censura comunista em traduções romenas de literatura portuguesa: o romance «Os Maias» de Eça de Queirós”. Translationes. 9: 114-128. (EBSCO, ProQuest, MLA) DOI: <https://doi.org/10.1515/tran-2017-0007>
4. **Manole, V. (2016)**. “A compreensão do oral na aprendizagem do português como língua estrangeira: desafios e algumas soluções”. Quaestiones Romanicae, Nr. IV, Lucrările Colocviului internațional Comunicare și cultură în România europeană (ediția a IV-a / 2-3 octombrie 2015), Szeged / Timișoara: „Jozsef Attila” Tudományi Egyetem Kiado Szeged / Editura Universității de Vest din Timișoara: 542-551. (ERIHPLUS)
5. Andreica, A., **Manole, V. (2016)**. “Online political communication in Portuguese speaking Africa: a technical analysis”. Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Europaea, LXI, 1: 227-262. (ERIHPLUS)
6. **Manole, V. (2014)**. “De l’oral à l’écrit : quelques remarques sur les transcriptions des séances parlementaires”. Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Philologia, LIX, 4, 2014, p. 127-141. (CEEOL, EBSCO, ProQuest)
7. **Manole, V.**, Vasile, I. (2013). “As traduções literárias nas relações culturais romeno-portuguesas”. Translationes. 5: 27-45. (EBSCO, ProQuest, MLA) DOI: <https://doi.org/10.2478/tran-2014-0088>
8. **Manole, V. (2012)**. “Formas pronominais de tratamento: análise comparativa português/romeno”. Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Philologia, LVII(1): 237-248. (CEEOL, EBSCO, ProQuest)

II.2 Recenzie

1. **Manole, V. (2020).** “Christian Koch, Daniel Reimann (eds.) *As Variedades do Português no Ensino do Português Língua Não Materna*. Tübingen: Narr Francke Attempto, 2019, 225 p. ISBN 978-3-8233-8221-8”. *Linguarum Arena*. 11: 133-136. (EBSCO, PROQUEST, DOAJ)

III.1. Articole publicate în reviste indexate într-o bază de date

1. **Manole, V. (2019).** “General knowledge in conference interpreting training: a survival guide for overwhelmed students”. *Revue Internationale d’Études en Langues Modernes Appliquées/ International Review of Studies in Applied Modern Languages*. 12: 65-80. (CEEOL)
2. **Manole, V. (2014).** “Correspondência comercial em português: uma abordagem pedagógica nas aulas de PLE”. *Revue Internationale d’Études en Langues Modernes Appliquées/ International Review of Studies in Applied Modern Languages*. 7: 123-129. (CEEOL)
3. **Manole, V. (2013).** “Uma língua, várias culturas: algumas reflexões sobre aspetos sociolinguísticos na localização em português brasileiro e português europeu”. *Revue Internationale d’Études en Langues Modernes Appliquées/ International Review of Studies in Applied Modern Languages*, 6, Suppliment: 53-63. (CEEOL)
4. **Manole, V. (2012)** “A tradução dos pronomes de tratamento do português europeu em romeno: o caso de você”. *Revue Internationale d’Études en Langues Modernes Appliquées/ International Review of Studies in Applied Modern Languages*, 5: 110-118. (CEEOL)

III.2. Recenzii

1. **Manole, V. (2022).** “Alina-Georgiana Focșineanu, *Modele orientale în exprimarea politetii în limba română în epoca fanariotă* [Oriental models in expressing politeness in Romanian during the Phanariot era], Editura Universității din București, București, 2020.” In *Revue Internationale d’Études en Langues Modernes Appliquées*. 15: 104-107 (CEEOL)
2. **Manole, V. (2019).** “Carla Maria Ataíde Maciel (org.), *A teoria e a pesquisa na interpretação de conferência*, Educar UP, Maputo, 2018”. *Revue Internationale d’Études en Langues Modernes Appliquées/ International Review of Studies in Applied Modern Languages*. 12: 87-89. (CEEOL)
3. **Manole, V. (2018).** “Magdalena Bartłomiejczyk, *Face threats in interpreting: A pragmatic study of plenary debates in the European Parliament*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2016”. *Revue Internationale d’Études en Langues Modernes Appliquées/ International Review of Studies in Applied Modern Languages*. 11: 94-96. (CEEOL)
4. **Manole, V. (2017).** “*Linguistica Antverpiensia New Series – Themes in Translation Studies, Interpreting in conflict situations and in conflict zones throughout history*”. *Revue Internationale d’Études en Langues Modernes Appliquées/ International Review of Studies in Applied Modern Languages*. Special Issue: 211-217. (CEEOL)
5. **Manole, V. (2014).** “Gabriela Adameșteanu, *Uma manhã perdida*, trad. Corneliu Popa, Lisboa, Edições Dom Quixote, 2012”. *Revue Internationale d’Études en Langues Modernes Appliquées/ International Review of Studies in Applied Modern Languages*. 7: 135-136. (CEEOL)

Studii în volume colective (din străinătate):

1. **Manole, V. (2024).** „A intercompreensão românica e a pluricentricidade linguística no ensino do PLE: desmistificando a doxa uma língua, uma norma, uma cultura”. In Vanessa Anachoreta e Catarina Warrot (org.) *Desafios e Descobertas: perspe(c)tivas do Português como língua não materna*, Faculdade de Letras da Universidade do Porto, Centro de Linguística da Universidade do Porto, p. 94-111. DOI: <https://doi.org/10.21747/978-989-9193-37-6/desa5>
2. **Manole, V. (2024).** “Variação e variedade na intercompreensão românica: o romeno”. In Marcia dos Santos Machado Vieira, Vanessa Meireles (org.) *Diversidade e estabilidade em línguas românicas / Diversité et stabilité dans les langues romanes* – São Paulo: Pimenta Cultural, 2024. ISBN 978-65-5939-951-2 DOI: <https://doi.org/10.31560/pimentacultural/2024.99512>
3. **Manole, V. (2023).** “The Great Discursive Divide in Communist Romania”. In E. Wohl & E. Păcurar (eds) *Language of the Revolution. The Discourse of Anti-Communist Movements in the “Eastern Bloc” Countries: Case Studies*. London/New York: Palgrave Macmillan, p. 47-66. ISBN: 978-3-031-37177-6
4. **Manole, V. (2022).** “A criação do curso de licenciatura na Faculdade de Letras de Cluj-Napoca (Roménia): entre a aprendizagem da língua e a formação filológica”. Francisco Calvo del Olmo, Sílvia Melo-Pfeifer, Sweder Souza (org.) *Português língua não materna: contextos, estatutos e práticas de ensino numa visão crítica*, Porto, University of Porto Press, p. 303-314. ISBN-13: 978-989-746-332-7
5. Pop, L., **Manole, V. (2020).** “Les marqueurs déictiques à l’oral: perspective contrastive roumain-français-portugais”. I. M. Duarte & R. Ponce de León, *Marcadores discursivos. O português como referência contrastiva*. Berlin/New York, Peter Lang: 293-310.

6. **Manole, V. (2019)**. “L’interprétation de conférence: l’implicite et l’explicite de la profession”. I. Roboredo Seara & I. Simões Marques (eds) *L’implicite dans les langues romanes: langue, texte et discours*, Universidade Aberta, Lisboa: 158-165, ISBN 978-972-674-854-0 e-book: <https://repositorioaberto.uab.pt/handle/10400.2/8699>
7. **Manole, V. (2017)**. “La déixis sociale en roumain et ses équivalents dans d’autres langues romanes”. M. H. Araújo Carreira & A. Teletin (eds). *La déixis et son expression dans les langues romanes. Travaux et documents. 62*. Vincennes Saint-Denis. Paris: 95-109. ISBN 978-2-911860-62-4
8. Ciama, A., Teletin, A., **Manole, V. (2017)**. “Quelques réflexions sur l’expression de la déixis en roumain et en français: le cas des déterminants démonstratifs dans l’œuvre *Dans le café de la jeunesse perdue* de Patrick Modiano”. M. H. Araújo Carreira & A. Teletin (eds). *La déixis et son expression dans les langues romanes. Travaux et documents. 62*. Vincennes Saint-Denis. Paris: 513-524. ISBN 978-2-911860-62-4
9. **Manole, V. (2015)**. “L’expression de la modalité factuelle dans le discours parlementaire brésilien, portugais et roumain: entre polémique et politesse”. M. H. Araújo Carreira & A. Teletin (eds). *Faits de langue et de discours pour l’expression des modalités dans les langues romanes. Travaux et documents. 60*. Vincennes Saint-Denis. Paris: 173-191. ISBN 978-2-911860-60-8.
10. Teletin, A., **Manole, V. (2015)**. “Expressing cultural identity through saudade and dor: a Portuguese and Romanian comparative study”. Maria Manuel Baptista (ed) *Identity. Concepts, theories, history, and present realities (a European overview)*. Coimbra. Grácio Editor: 155-174. ISBN 978-989-8377-83-8.
11. **Manole, V. (2014)**. “Os pronomes você e dumneata no discurso parlamentar português e romeno”. I. Roboredo Seara (ed.) *Cortesia: olhares e (re)invenções*. Chiado. Lisboa: 191-210. ISBN 978-989-51-2247-9.
12. **Manole, V., Teletin, A. (2014)**. “As formas pronominais de tratamento no ensino de PLE: uma abordagem comparativa Português Europeu / Português Brasileiro”. P. Infante da Câmara (ed.), *III Jornadas de Língua Portuguesa e Culturas Lusófonas da Europa Central e de Leste*, Centro de Língua Portuguesa. Univ. Eotvos Lorand. Budapest: 105-115. ISBN 978-963-12-0391-2.
13. **Manole, V. (2013)**. “Aspectos da dupla seleção de modo em português europeu e em romeno: indicativo vs. conjuntivo”. E. Casanova Herrero & Calvo Rigual, *26º Congrès de Lingüística i Filologia Romàniques (València, 6-11 de setembro de 2010)*, Mouton de Gruyter. v. 3: 271-280. ISBN 978-3-11-029981-6, ISBN (Online): 9783110299939.
14. **Manole, V. (2012)**. “Usos de formas de tratamento alocutivo do português e do romeno em contexto profissional”. In Cestero Mancera et al (eds) *XVI Congreso Internacional de la Alfal (Alcalá de Henares, 6-9 de junio de 2011)*, Alcalá de Henares: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Alcalá: 1285-1290. ISBN 978-84-8138-771-1. ISBN 987-84-8138-923-4.
15. **Manole, V. (2012)**. “Le discours parlementaire portugais et roumain entre l’oral et l’écrit: le cas des formes d’adresse”. M. H. Araújo Carreira & A. Teletin, *Les rapports entre l’oral et l’écrit dans les langues romanes*. Université Paris 8 Vincennes Saint-Denis. Paris: 255-271. ISBN 978-2-911860-54-3
16. **Manole, V. (2012)**. “Aspectos da seleção de modo em completivas finitas em português e romeno”. Y. Andreeva (org), *Diálogos com a Lusofonia. Atas das Segundas Jornadas de Língua Portuguesa e Culturas Lusófonas da Europa Central e de Leste*. Editora Universitária Sveti Kliment Ohridski: 175-184. ISBN 978-594-07-3359-3
17. **Manole, V. (2012)**. “Forms of address in written business discourse in Brazilian Portuguese and Romanian”. Stanca Măda & Razvan Săftoiu (eds) *Professional Communication across Languages and Cultures*, John Benjamins, Amsterdam: 265-280. ISBN 978-90-272-7311-6 Book Citation Index (WoS)
18. **Manole, V. (2011)**. “Formas de tratamento alocutivo no caso da comunicação empresarial mediada por internet em português e em romeno”. M. J. Foltran et al (eds.), *VII Congresso Internacional da Associação Brasileira de Linguística*. ABRALIN. Curitiba. 2011, CD - Associação Brasileira de Linguística: 4337-4349. ISSN 2179-7145.
19. **Manole, V. (2010)**. “«Há mouro na costa» – A imagem dos mouros em idiomatismos espanhóis e portugueses”. Christian Wentzlaff-Eggebert (ed) *Europa y sus fronteras: La frontera meridional: ¿el Mediterráneo?*. Kölner Beiträge zur Lateinamerikaforschung Arbeitskreis Spanien - Portugal - Lateinamerika, Köln/Colonia: 59-66. ISSN 143-6887.
20. **Manole, V. (2009)**. “Expressões idiomáticas com ÁGUA em português e romeno”. J. Marcelliová (ed) *Jornadas de estudos românicos. Secção de Lusitanística*. Anapress. Bratislava: 67-80. ISBN 978-80-89137-50-3.
21. **Manole, V. (2008)**. “O sebastianismo e a identidade portuguesa”. Christian Wentzlaff-Eggebert (ed.) *El proyecto de una identidad europea: La convivencia de los pueblos*, Kölner Beiträge zur Lateinamerikaforschung Arbeitskreis Spanien - Portugal - Lateinamerika, Köln / Colonia: 182-196. ISSN 143-6887.

Studii în volume colective (din țară):

1. **Manole, V. (2023).** “As formas de tratamento na expressão da intensidade afetiva no discurso epistolar amoroso em português europeu e em romeno” in Papahagi, C., Moraru, S., Manole, V. Romania Contexta III: Excès et abus dans les langues romanes. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 77-88p. ISBN 978-606-37-1887-8
2. **Manole, V. (2022).** “Literatura portugheză” (p. 204-210); “Literatura braziliană” (p. 210-214); “Literatură portugheză de călătorii” (p. 784-785). Muguraș Constantinescu, Daniel Dejica, Titela Vîlceanu (coord.) O istorie a traducerilor în limba română: (secolul al XX-lea), 2nd volume, București: Editura Academiei Române. ISBN 978-973-27-3693-7
3. **Manole, V. (2021).** “Instituții portugheze și braziliene care au finanțat traduceri” (p. 311); “Micaela Ghițescu” (p. 426-429); “Literatură medievală portugheză” (p. 969-972); “Lusiada, de Luís Vaz de Camões, traducere de Aurel Covaci” (p. 972-973); “Statutul traducătorului și al interpretului. Legislația românească în materie de traducere și interpretare” (with Alina Pelea) (p. 274-283). Muguraș Constantinescu, Daniel Dejica, Titela Vîlceanu (coord.) O istorie a traducerilor în limba română: (secolul al XX-lea), 1st volume, București: Editura Academiei Române. ISBN 978-973-27-3438-4
4. **Manole, V. (2021).** “«Sr. Presidente, o Deputado terminou com um faz-de-conta»: a negociação conversacional em debates parlamentares portugueses”. In Adriana Ciama, Andreea Teletin (eds.), Tempo, espaço e identidade na cultura portuguesa. 40 anos de Estudos Lusófonos na Roménia: perspectivas e desafios. București. Editura Universității din București: 328-345. ISBN: 978-606-16-0595-8
5. **Manole, V. (2021).** “O legado da perda: o pronome vós no português europeu atual”. C. Papahagi (ed) Romania Contexta II: Disparitions, effacements, oublis dans les langues romanes. v. 2. Presa Universitară Clujeană. Cluj-Napoca: 119-132, ISBN 978-606-8694-83-2
6. **Manole, V. (2018).** “A voz do(s) tradutor(es) em traduções de literatura romena: José Saramago em romeno”. C. Papahagi, V. Manole (eds), Romania Contexta I: Autoritate și auctorialitate în discurs. v. 2. Academia Română. Centrul de Studii Transilvane. Cluj-Napoca: 47-58, ISBN 978-606-8694-83-2.
7. **Manole, V., Pelea, A. (2018)** “Discursul în formarea interpreților de conferință: considerații privind româna ca limbă sursă”. E. Platon, A. Arieșan, L. Vasîu (coord.) Discurs polifonic în româna ca limbă străină (RLS): actele conferinței internaționale organizate de către Institutul Limbii Române ca Limbă Europeană de la Facultatea de Litere a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, ediția I, 20-21 octombrie 2017. Casa Cărții de Știință. Cluj-Napoca: 167-174. ISBN 978-606-17-1388-2
8. **Manole, V. (2017).** “Usos estratégicos da imprecisão em debates parlamentares portugueses”. O.-D. Balaș et al (eds) L’expression de l’imprécision dans les langues romanes. București: Editura Ars Docendi: 349-358. ISBN 978-606-998-005-7
9. **Manole, V. (2016).** “Descobrimo a língua romena: um exercício de intercompreensão”. C. Varga (coord.) Multimodal approaches in language learning. Perspective multimodale în predarea limbilor străine. Volum ClipFlair 2015. Cluj-Napoca. Presa Universitară Clujeană: 151-165. ISBN: 978-606-37-0143-6.
10. **Manole, V. (2015).** “Quelques réflexions sur les vrais et les faux amis en portugais et en roumain”. A. Cureau et al (eds) Discours en présence. Hommage à Liana Pop. Presa Universitară Clujeană. Cluj: 351-361. ISBN 978-973-595-914-2.
11. **Manole, V. (2014).** “Limba română pentru vorbitorii de portugheză: strategii de intercompreensiune”. E. Platon & A. Arieșan (eds) 40 de ani de limba română ca limbă străină la UBB. 1974-2014. Casa Cărții de Știință. Cluj-Napoca: 275-292. ISBN 978-696-17-0647-1.
12. **Manole, V. (2014).** “O ensino do português para fins específicos: o caso da linguagem económica”. C. Varga (ed.) New Trends in Language Didactics. Presa Universitară Clujeană. Cluj-Napoca: 125-140. ISBN 978-973-595-798-8.
13. **Manole, V. (2012).** “Profesoara, dumneavoastră zice care este tema?”: abordarea pronomelor de politețe în predarea RLS”. E. Platon & A. Arieșan (ed), Noi perspective în abordarea românei ca limbă străină/ca limbă nematernă. Cluj-Napoca. Casa Cărții de Știință: 120-127.

Studii, eseuri, articole pe teme literare publicate în reviste de specialitate, neindexate, cu ISSN.

1. **Manole V. (2024)** „Entrevista com Fernando Klabin”. Revista Letras 109 (1): 220-223. <https://revistas.ufpr.br/letras/article/view/95518>
2. Nóbrega, M. H. da, **Manole V. (2013)** “Nas terras de Drácula. Romênia em Português”. Revista Língua Portuguesa. São Paulo: 46-49. ISSN 1808-3498